

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

Sayı : 43452547-120.07- 451252
Konu : Yazılı soru önergesi

21.11.2013

Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

İlgi : 04.11.2013 tarihli ve (7/33384) esas numaralı yazılı soru önergeniz.

Kamu Denetçiliği Kurumuna yapılan başvurulara ilişkin ilgi önergenize Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından hazırlanan cevap metni ekte yer almaktadır.

Bilgilerinizi rica ederim.
Saygılarımla.

Sadık YAKUT
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanvekili

Ek: Soru Cevabı (4 sayfa)

Sayı : 76452903.610 /6812
Konu : Soru Önergesi

14/11/2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 05/11/2013 tarihli ve 43452547-120.07-148398 sayılı yazıları

İlgi yazı ile İstanbul Milletvekili Sayın Sezgin TANRIKULU tarafından, Kurumumuza yapılan başvurular ile ilgili TBMM Başkanına yönelttiği yazılı soru önergesine ilişkin hazırlanan cevap metni ekte sunulmaktadır.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

M. Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi

EKLER:

1- Soru önergesine ilişkin cevap metni (3 sayfa)

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN SEZGİN TANRIKULU'NA AİT 18732 SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN OLARAK HAZIRLANAN CEVAP METNİ**

Soru 1- Kamu Denetçiliği Kurumu, kamuoyu tarafından bilinen adı ile Ombudsmanlık makamına kurulduğu tarihten itibaren kaç müracaat yapılmıştır?

Cevap 1- Kamu Denetçiliği Kurumu 29 Mart 2013 tarihi itibariyle ilgililerden gelen başvuruları kabul etmeye başlamıştır. Kurumun başvuru kabul etmeye başladığı 29.03.2013 tarihinden 08.11.2013 tarihine kadar toplam 6407 başvuru yapılmıştır.

Soru 2- Yapılan müracaatların kaç tanesi geri çevrilmiştir? Bu müracaatlar hangi gerekçelerle geri çevrilmiştir?

Cevap 2- Yapılan müracaatların Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından resen geri çevrilmesi mevzuat çerçevesinde mümkün değildir.

Ancak, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun 5 inci maddesi hükmü gereği,

- Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemler ile re'sen imzaladığı kararlar ve emirler,

- Yasama yetkisinin kullanılmasına ilişkin işlemler,

- Yargı yetkisinin kullanılmasına ilişkin kararlar,

- Türk Silahlı Kuvvetlerinin sırf askerî nitelikteki faaliyetleri, hakkında yapılan şikâyetler Kurumumuzun görev alanı dışında bırakılmıştır.

Ayrıca, anılan Kanun'un 17 nci maddesinde, yapılan başvurulardan belli bir konuyu içermeyenler, yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarınca karara bağlanmış uyuşmazlıklara ilişkin olanlar, sebepleri, konusu ve tarafları aynı olanlar ile daha önce sonuçlandırılan şikâyetler mevzuat gereği incelemeye alınmamakta, bu durum başvuru sahibine bildirilmektedir.

Soru 3- Kurumun verdiği kararlar nedir? Tavsiye niteliğinde mi yoksa ceza vermekte midir?

Cevap 3- Kurumumuz, Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 4 üncü maddesi hükmüne istinaden merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile sosyal güvenlik kurumlarının, mahallî idarelerin, mahallî idarelerin bağlı idarelerinin, mahallî idare birliklerinin, döner sermayeli kuruluşların, kanunlarla kurulan fonların, kamu tüzel kişiliğini haiz kuruluşların, kamu iktisadi teşebbüslerinin, sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait kuruluşlar ile bunlara bağlı ortaklıklar ve müesseselerin, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının, kamunun ortak, sürekli ve kamusal bir ihtiyacını karşılayan ve idarî düzenleme, denetim ve gözetim altında kamu hizmeti yürüten özel hukuk tüzel kişilerinin, her türlü eylem ve işlemleri ile

tutum ve davranışlarına ilişkin şikâyetleri inceler, araştırır ve önerilerde bulunur.

Adres : Remzi Oğuz Arık Mahallesi Ali Dede Sokak No:8 Çankaya/ANKARA

Bilgi için: Hukuk Müşaviri Seval PEHLİVAN Tel: 465 22 00-1121 Faks: 465 22 65

Anılan Yönetmeliğin 31 inci maddesinde de ifade edildiği üzere, şikâyet başvurusuna ilişkin inceleme ve araştırma sonucunda Kurum tarafından tavsiye kararı, ret kararı veya karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilmektedir. İnceleme ve araştırma sonucunda şikâyetin yerinde olduğu kanaatine varılması hâlinde, 32 inci madde hükmü gereği kararda, idare hakkında hatalı davranıldığına kabulü, zararın tazmini, işlem yapılması veya eylemde bulunulması, mevzuat değişikliğinin yapılması, işlemin geri alınması, kaldırılması, değiştirilmesi veya düzeltilmesi, uygulamanın düzeltilmesi, uzlaşmaya gidilmesi, tedbir alınması tavsiyelerinden bir veya bir kaçına yer verilmektedir.

İnceleme ve araştırma sonucunda şikâyetin yerinde olmadığı kanaatine varılması hâlinde ise Yönetmeliğin 32 inci maddesine dayanılarak ret kararı verilir.

Şikâyetçinin başvurusundan vazgeçmesi, şikâyetçi gerçek kişi ise ölümü veya tüzel kişi ise tüzel kişiliğinin sona ermesi, şikâyet konusu talebin ilgili idare tarafından yerine getirilmesi, inceleme ve araştırma devam ederken şikâyet konusu hakkında dava açılması üzerine Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 34 üncü maddesi hükmü gereği karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilmektedir.

Ayrıca, yargı organlarında görülmekte olan veya yargı organlarıca karara bağlanmış uyuşmazlıklar hakkında, sebepleri, konusu ve tarafları aynı olup incelenmekte olan veya daha önce sonuçlandırılan şikâyetler ile aynı konuda yeniden yapılan veya belli bir konuyu içermeyen şikâyetler hakkında incelenemezlik kararı verilmektedir.

Kanun'un 17 nci maddesinin 4 üncü fıkrasında Kurumumuza başvuruda bulunulabilmesi için, 6/1/1982 tarihli ve 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununda öngörülen idari başvuru yolları ile özel kanunlarda yer alan zorunlu idari başvuru yollarının tüketilmesi gerekliliği düzenlenmiştir. İdari başvuru yolları tüketilmeden yapılan başvurular, "gönderme kararı" verilerek ilgili kuruma yönlendirilmektedir.

Konuları aynı olan şikâyetler içinse "birleştirme kararı" verilmektedir.

Ayrıca, başvuruyu kolay kılmak amacıyla Kurumumuza şikâyet başvurusunda bulunan başvuru sahiplerinin e-posta ve faks aracılığı ile de müracatta bulunmalarına imkan sağlanmıştır. Ancak faks veya elektronik posta yoluyla yapılan şikâyet başvurularına ait dilekçe asılları, Yönetmeliğin 8 inci maddesinin 3 üncü fıkrası gereği onbeş gün içinde Kuruma gönderilmediği takdirde başvuru geçersiz sayılmaktadır.

Soru 4- Yapılan müracaatlardan sonuca bağlanan karar nedir?

Cevap 4-

Karar Türleri	Toplam
Gönderme Kararı	1471
İncelenemezlik Kararı	1478
Başvurunun Geçersiz Sayılması	264
Karar verilmesine Yer Olmadığına İlişkin Karar	203

Birleştirme Kararı	321
Tavsiye Kararı	44
Ret Kararı	19
Kısmen Tavsiye Kısmen Ret Kararı	6
Toplam	3806

Bu güne kadar yapılan toplam 6407 başvurunun 3806'sı tabloda görüldüğü şekilde sonuçlandırılmıştır.

Soru 5- Gezi parkı olayları sonucunda yapılan müracaatların sayısı nedir? Bu müracaatların durumu nedir?

Cevap 5- İstanbul ili Beyoğlu ilçesi Taksim Meydanı ve civarının çevre düzenlemesi ve bağlantılı proje çalışmalarına engel olmak amacıyla gösterilerde bulunan insanlara yönelik olarak 28 Mayıs 2013 tarihinden itibaren, başta İstanbul Beyoğlu ve Beşiktaş ilçeleri olmak üzere, ülke genelinde yaygınlaşan orantısız ve aşırı güç kullanımından kaynaklanan şiddet uygulandığı iddiası ile yıkımın durdurulması ve olaylarda şiddet uygulayan kamu görevlilerinin cezalandırılması talep edilmektedir.

Kamu Denetçiliği Kurumu'na konu ile ilişkili toplam 23 adet bireysel başvuru ulaşıp olup; 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu'nun "Başvuru ve usulü" başlıklı 17'nci maddesinin dördüncü fıkrası hükmünde yer alan, gecikmesinde sakınca bulunan durumlar içerisinde değerlendirilmesi nedeniyle, idari başvuru yollarının tüketilme şartı aranmaksızın, kabul edilip inceleme ve araştırmaya geçilmiştir.

Kurumumuza ulaşan 23 bireysel başvurunun 17'si, şikâyetlerin aynı sebep ve konudan doğduğu ve biri hakkında verilecek kararın diğerini etkileyecek nitelikte olduğu sonucuna varıldığından birleştirilmiştir. Birleştirme kararı verilen 17 başvuru için İçişleri, Sağlık, Kültür ve Turizm Bakanlıkları, Sermaye Piyasası Kurulu, Hazine Müsteşarlığı, İstanbul Valiliği, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu, Ankara ve İstanbul Cumhuriyet Başsavcılıkları, Ankara ve İstanbul Tabip Odaları, Türkiye Tabipleri Birliğinden resmi bilgi ve belge talep edilmiştir.

Diğer 6 adet bireysel başvuru açısından ise münferit ihlal bildirimlerine muhatap ilgili kamu idarelerinden resmi bilgi ve belge talep edilmiştir.

Kamu Başdenetçisi M. Nihat Ömeroğlu'nun Başkanlığını yaptığı ve Kamu Denetçisi Mehmet Elkatmış ile Kurum uzmanlarının da bulunduğu çalışmayı yürüten heyet; ilgili şahıs ve gruplar, sivil toplum kuruluşları ve kamu kurumlarının yetkilileriyle görüşmeler yapmış, inceleme ve araştırmalarda bulunmuştur.

Bu noktada, ses ve görüntü kayıtlarının incelenmesinde bilirkişi mütalaası ve teknik desteğinden yararlanılmıştır.

Kamu Denetçiliği Kurumu, söz konusu şikâyet başvuruları ile ilgili olarak insan haklarına dayalı adalet anlayışı içerisinde inceleme ve araştırmasına devam etmekte olup karar aşamasındadır.